

MÜŞRİKLERİN EBÛ TÂLİB'E ŞİKAYETLERİ

Başvurulan tertip, eziyet ve işkencelerin hiçbirisi, Resûl-i Ekrem Efendimizi İslam'ı tebliğ etmekten alıkoyamıyordu. Üstelik, amcası Ebû Tâlib de, yaptıklarına ve söylediklerine karşı çıkmıyor, bilâkis onu koruyordu.

Müşrikler, bu sefer başka bir yol denediler. İleri gelenlerinden on kişi, Ebû Tâlib'e gelerek, "Ey Ebû Tâlib!" dediler. "Yeğenin putlarımıza sövdü, dinî inançlarımızı kötüledi; akılsız olduğumuzu, babalarımızın, dedelerimizin yanlış yolda gitmiş olduklarını söyleyip durdu. Şimdi sen, ya onu bunları yapmaktan ve söylemekten alıkoy veya aradan çekil."²⁷⁵

Ebû Tâlib, bu teklif karşısında ne yapacaktı? Bir tarafta kavminin gelenek ve âdetleri, diğer tarafta yeğenine karşı olan samimi sevgisi! Hangisini tercih edecekti?

Sonunda, yumuşak ve güzel sözlerle müşrik heyetini başından savdı.²⁷⁶

Ebû Tâlib'e İkinci Şikayet

İlk şikayetlerinden hiçbir netice alamadıklarını gören müşrikler, Ebû Tâlib'e tekrar başvurdular: "Ey Ebû Tâlib! Sen, bizim yaşlı ve ileri gelenlerimizden birisin. Yeğenini yaptıklarından vazgeçirmek için sana müracaat ettik; fakat sen istediğimizi yapmadın. Vallahi, artık bundan sonra onun babalarımızı, dedelerimizi kötülemesine, bizi akılsızlıkla itham etmesine, ilâhlarımıza hakaretlerde bulunmasına asla tahammül edemeyiz! Sen, ya onu bunları yapıp durmaktan vazgeçirirsin yahut da iki taraftan biri yok oluncaya kadar onunla da, seninle de çarpışırız!"²⁷⁷

Ebû Tâlib, tehlikeli bir durumla karşı karşıya bulunduğunun farkındaydı: Kavmi tarafından terk edilmek istemezdi; ama yeğeni Kâinatın Efendisinden de vazgeçemezdi! O halde ne yapabilirdi? Derin derin düşündükten sonra, Resûl-i Ekrem'i (a.s.m.) yanına çağırarak, yalvarırcasına, "Kardeşimin oğlu! Kavminin ileri gelenleri bana başvurarak, senin onlara dediklerini bana arz ettiler.

²⁷⁵ İbn Hişam, *Sîre*, c. 1, s. 283-284; İbn Kesir, *Sîre*, c. 1, s. 473.

²⁷⁶ İbn Hişam, *a.g.e.*, c. 1, s. 284; Taberî, *Tarih*, c. 2, s. 218; İbn Kesir, *a.g.e.*, c. 1, s. 473.

²⁷⁷ İbn Hişam, *a.g.e.*, c. 1, s. 284; Taberî, *Tarih*, c. 2, s. 218; İbn Kesir, *a.g.e.*, c. 1, s. 474.

Ne olursun, bana ve kendine acı! İkimizin de altından kalkamayacağımız işleri üzerimize yükleme! Kavminin hoşuna gitmeyen sözleri söylemekten artık vazgeç!”²⁷⁸ dedi.

Durum, oldukça nâzikti. Bir bakıma, o güne kadar kavmi içinde kendisine yegâne hâmilik eden, Ebû Tâlib’ti. O da mı himâyeden vazgeçecekti?

Bu teklifle karşı karşıya kalan Nebiyy-i Ekrem Efendimiz, bir müddet mahzun mahzun düşündü. Sonra, hakikî muhâfızının Cenab-ı Hak olduğunu bilmenin gönül rahatlığı içinde amcasına cevabı kılıç kadar keskin, kayalar gibi sert ve kesin oldu: “Bunu bilesin ki ey amca! Güneş’i sağ elime, Ay’ı da sol elime verseler, ben yine bu dinden, bu tebliğden vazgeçmem! Ya Allah bu dini hâkim kılar yahut ben bu uğurda canımı veririm!”²⁷⁹

Öz amcasının kendisini terk edeceği endişesini duyan Peygamber Efendimiz, bu cevabını verirken gözyaşlarını tutamamıştı. Mübarek gözyaşları, sanki amcasının gönlüne damlıyordu! Bu halini gören amcası, onu nasıl yalnız başına bırakabilirdi? Zâtına karşı böylesine muhabbet beslediği yeğenini nasıl terk edebilirdi?

Yıkılmayan bir iradeye sahip Resûl-i Kibriya’nın davasını haykırmaktan asla vazgeçmeyeceğini anlayan Ebû Tâlib, “Yeğenim benim!” diyerek boynuna sarıldı ve “İşine devam et, istediğini yap! Vallahi, seni asla herhangi bir şeyden dolayı kimseye teslim etmeyeceğim!”²⁸⁰ diye konuştu.

Bu söz veriştikten sonra, müşrikler de Ebû Tâlib’in yeğenini her şeye rağmen koruyacağını ve asla yalnız bırakmayacağını kesinlikle anladılar.

Ebû Tâlib’e Başka Bir Teklif

Gözleri önünde birçok kimsenin İlâhî hidayete koştüğünü gören müşrikler, buna tahammül edemiyorlardı. Başka bir tedbir düşündüler. Yine Ebû Tâlib’e başvurarak şu teklifte bulundular:

“Ey Ebû Tâlib! Sana Kureyş gençlerinin en güçlü, en kuvvetli, en yakışıklısı ve akıllısı olan Umâre b. Velid’i verelim; kendine evlat edin. Aklından, yardımından istifade edersin. Buna karşılık sen de bize, kardeşinin oğlunu teslim et, öldürelim! İşte, sana adam karşılığında adam! Daha ne istersin?”

Ebû Tâlib, bu mantıksız teklife, “Önce siz bana kendi oğullarınızı verirsiniz, onları ben öldürürüm; ancak sonra onu size verebilirim!” diye cevap verdi.

Bu teklifi müşrikler tepkiyle karşıladılar. “Bizim çocuklarımız” dediler. “Onun yaptıklarını yapmıyorlar ki!”

²⁷⁸ İbn Hişam, *a.g.e.*, c. 1, 284; Taberî, *a.g.e.*, c. 2, s. 220.

²⁷⁹ İbn Hişam, *a.g.e.*, c. 1, s. 285; Taberî, *a.g.e.*, c. 2, s. 220; İbn Kesir, *a.g.e.*, c. 1, s. 474.

²⁸⁰ İbn Hişam, *Sîre*, c. 1, s. 285; Taberî, *Tarih*, c. 2, s. 220; İbn Kesir, *Sîre*, c. 2, s. 475.

Ebû Tâlib, bu sözlerini de cevapsız bırakmadı ve sert bir dille, "Vallahi o, sizin çocuklarınızdan çok çok daha hayırlıdır. Siz bana çok çirkin bir teklifte bulunuyorsunuz! Nasıl olur? Siz, oğlunuzu bana yetiştirmek üzere vereceksiniz, benimkini ise öldürmek için alacaksınız! Buna asla müsaade edemem!"²⁸¹ diye konuştu.

Müşriklerin kin ve nefretleri artık son haddine varmıştı. Bu nefret ve kinleri bundan böyle sadece Resûlullah ve Müslümanlara değil, Ebû Tâlib'e de yönelmiş oluyordu!

Kaderin garip tecellisine bakınız ki müşriklerin Ebû Tâlib'e karşı menfi tavır takınmaları, Hâşimoğullarının, Resûl-i Ekrem'i himâyelerine almalarına vesile oldu. Himâyeden sadece biri kaçındı: Ebû Leheb!

Bu arada, Ebû Tâlib, Hâşimoğullarını topladı ve Resûl-i Ekrem'in korunması hususunda dikkatli olmalarını tenbihledi.

Ebû Tâlib'in bu tarz vaziyet alış, Kureyş müşriklerini şu kesin karara sevketti:

Allah Resûlünün hayatına son vermek!

Bu menhus arzularını gerçekleştirmek için Mescid-i Haram'a toplandılar. Bunu duyan Ebû Tâlib, Hâşimoğulları gençlerini bir araya topladı ve derhal onlarla Kâbe'ye giderek müşrik topluluğuna gözdağı verdi. "Vallahi" dedi. "Yeğenim Muhammed'i öldürecek olursanız, biliniz ki sizden hiç kimse sağ kalmaz! Biz de, siz de bu yolda helâk oluncaya kadar peşinizi bırakmayız!"

Ebû Tâlib'in bu tehdidi karşısında müşrikler, tek kelime konuşmadan dağıldılar.

Ebû Tâlib, konuşmasının sonunda Kâinatın Efendisi hakkında şöyle diyordu:

"Mübarek yüzü suyu hürmetine bulutlardan yağmur niyaz edilen böyle bir zât hiç bırakılır mı? O, öyle bir kerem sahibidir ki yetimler onun eline bakar, dullar ve yoksullar ona güvenir. Hâşimoğulları ailesinin yoksulları ona sığınır. Hâşimoğulları, onun sâyesinde nimetlere erişmişlerdir.

"Ey Kureyş topluluğu! Beytullah'a yemin ederim ki siz onu yalanlamakla aldanıyor ve boş hayallere kapılıyorsunuz. Muhammed hakkındaki suikastiniz ise, biz onun çevresinde pervaneler gibi dönüp uğrunda çarpışmadıkça gerçekleşir mi sanıyorsunuz? Hepimiz onun çevresinde serilip yok olmadıkça, çoluk çocuklarımızı bize unutturacak fedakârlıklarla onu müdafaa etmedikçe si-ze bırakmayız!"²⁸²

²⁸¹ İbn Hişam, *a.g.e.*, c. 1, s. 285; İbn Sa'd, *Tabakat*, c. 1, s. 202; Taberî, *a.g.e.*, c. 2, s. 220; İbn Kesir, *a.g.e.*, c. 1, s. 475.

²⁸² İbn Hişam, *a.g.e.*, c. 1, s. 295.